

ישראלים בחו"ל
צאנה, צאנה

מחבר השיר הפופולרי
חי וקיים במנהטן.
ומחכה לאמן הישראלי
שיגאל את שיריו.

מחברו של אחד השירים הפופולריים ביותר בתולדות הארץ גר מזה 38 שנה בניו יורק. רק הוותיקים וזכרים את השיר ואת האיש. השיר הוא צאנה, צאנה, שעשה לו כנפיים בארץ ובעולם כסוף מילחמת העולם. המחבר הוא יששכר מירון, כיום בן 69.

לפני כמה חודשים הוזכר השיר על ידי אחד הקוראים, שהגיב על דבריו של קורא אחר ואמר כי צאנה, צאנה לא חובר על ידי אבשלום כהן, מחבר ענלה עם סוסה. משום-מה לא צויין מי חיבר את השיר.

זה המריץ את צבי קופר, תושב כרמיאל, להריץ להעולם הזה מיכתב גרוש במידע.

הנה דבריו:

מחבר צאנה, צאנה הוא יששכר מירון (מיכרובסקי), המתגורר מזה 38 שנה, יחד עם אשתו ציפורה, במנהטן, ניו יורק. עובדה זו נשתכחה מכאן, למי רות שאורי אבנרי בכבודו ובעצמו ראיין בחודש אפריל 1951 את מירון ובגליון העולם הזה הודפס 3.5.51 הודפס סיפורם של מירון והשיר.

השיר, שזכה עד היום ביותר מ-600 עיבודים והקלטות שונות, זיכה את מירון בתגמולים מועטים, מכיוון שלהצ'לחה יש הרבה אבות. רבים לטשו עינייהם, לנגוס בעוגת התמלוגים.

מירון, שהיה זר וירוק באמריקה ב-1951, ויתר על מרבית זכויותיו, בעצתו של עורך-דין מקומי, שרצה לסיים את הוויכוח ופרשת התביעות סביב השיר כמה שיותר מהר.

תוך שעתים. השיר צאנה, צאנה אינו השיר המוכר היחיד שחיבר יששכר כר מירון. שירים נוספים כמו אור, עופי רוח, שיר הבר, עורה צור, מודה אני, הנה מה טוב, מושרים עד היום בהוד מניו ית שונות.

את השיר עופי רוח שידר רדיו קאהיר כשיר הישראלי היחיד, בטרם כואו של אנוור אליסאראת לישראל.

השיר אורי, שנכתב לזיכרו של אורי גוסטיק, בעלה הראשון של הזמרת יפה ירקוני, שהיה ידידו האישי של המירון, נים, גרם לקרב אישי, שנמשך 35 שנה בין יפה לזוג מירון. יפה כעסה על השיר, שחובר והוקלט ללא ידיעתה ואישורה. רק לפני חצי שנה התפייסו שני הצדדים בפגישה בתל-אביב.

השיר המפורסם ביותר שחיבר יששכר מירון הוא צאנה, צאנה, והוא חובר במחנה הצבאי הבריטי בכתיגלים ליד חיפה, מול בית-החולים רמב"ם.

טוראי מירון, אז עולה חדש מפולין, שהתנדב לגדוד הארצישראלי הראשון בצבא הבריטי, היה המחצצר של פלוגה ב' הוא בוגר אקדמיה למוסיקה בפולין ופסנתרן מוכשר, ונהג לנגן בערכים בקנטנינה ולדבר עם החיילים. במחנה סמוך שירת משוררת-מלילין בשם יחיאל חגין, שגם הוא, כמירון, תרם רבות לנכסיה-אד-ברזל של השירה העממית הארצישראלית, המושרת עד היום במיסיבות, בפאבים ובפונדקים ישראלים.

חבר משותף של השניים, בשם שלום, הביא למירון את המילים של צאנה. צאנה, שחגיו חיבר ימים אחדים קודם לכן, ותוך שעתים השיר היה מוכן. השיר הושר בפלוגה ובגדודים, הגיע לאירופה ולצפון-אפריקה עם החיילים מהארץ, הושר בפלמ"ח ובכלא-עכו, ואומץ על ידי חטיבת גיבעתי במילחמת-העצמאות.

מובל חלון במנהטן. ברכים בלי-תיברורות הגיע השיר לארצות-הבי

רית, והוקלט שם על ידי חברות-תקליטים שונות.

מירון שטיפס לדרגת סרן ורבי-סרן בצה"ל, התמנה כקצין-ההוויזיה-ובידור הראשון של צה"ל, היה אחראי להפעלת השידורים מתיבת נוח ברחוב הירקון בנתי-צה"ל והיה המתאם בין הלהקות הצבאיות והאמנים לבין יחידות צה"ל. כשפרש מצה"ל, הפך מנהל מחלקת המוסיקה במישרר-החינוך, ולסגן מנהל מחלקת המוסיקה הקלאסית בקול ישראלי, אלו, בראשותו של מרק לברי.

ווג השחקנים טובה וחיים פרדו, שחזרו מביקור באמריקה בתחילת 1951, סיפרו למירון שצאנה, צאנה הפך שם ללהיט, ושכלל פינה ובכל הודמנות משמיעים את השיר. מירון, שעד אז לא קיבל פרוטה אחת מזכויות השיר, החליט לנסוע לשם כדי לעמוד על זכויותיו.

במנהטן שמע מירון את השיר בוקע מכל חנות-תקליטים שעמד לידה. אני שים זימומו את השיר ברחובות. בתח נות-הרדיו לא פסקו מלהשמיע אותו. כשהתגלה מחבר השיר באמריקה, החלה פרשה ארוכה של ראינות וקבי-לות-פנים.

חברה ניו-יורקית בשם מינס רכשה ממירון את זכויות צאנה. צאנה. חברה מתחרה טענה כי אדם בשם ספנסר רוס, הוא ולא מירון, חיבר את השיר. היה גם יהודי בשם יוליוס גרוסמן, שטען שהוא חיבר חלק מן המנגינה. במישפט ארוך

מלחין מירון
יהורם גאון הבטיח

ומתיש קבע בית-המישפט כי מינס ומירון הם בעלי הזכויות הבלעדיים על צאנה, צאנה, אך בירי מירון נשאר, בשל המאבקים וההוצאות, אחוים-מע-טים בלבד מתמלוגי השיר.

פחד-בימה. כסוף 1951 החליטה מישפחת מירון לעקור לארצות-הברית. הפעם בשל מירה, אחת הבנות (למיש) פחת מירון יש כיום שלוש בנות נשור-אות ושמונה נכדים ונכדות.

מירה, שזכתה במילגה על שם שרת בנגינה בפסנתר, זכתה בהמלצה להמי שך לימודיה בנז'ואל-ארד, ומאו נשארה מישפחת מירון באמריקה. מירה סיימה בהצטיינות את לימודיה, אך לא הופי-עה בקונצרטים בשל פחד-בימה.

יששכר מירון, שאשתו ציפורה קור-ראת לו עד היום סטפאן, סיים בימים אלה שרות בן שנים ארוכות במגבית-היהודית-המאוחדת, שם הועסק כמנהל מדור-האירועים וכמפיק הסרטים של המגבית. הוא הפיק וביים עשרות רבות של מופעים ופסטיבלים למען המגבית, גם במדינת-ישראל. עיקר עיסוקו כיום הוא המוסיקה, ובשטח זה הוא מחבר כל סוגי המוסיקה, משיירי-עם ישראלים ועד למוסיקה חסידית וקלאסית.

יש למירון גם כישרון-צילום נדיה, ותמונות הנוף והפרחים שלו זכו באחד רונה להצגה בתערוכה מיוחדת בניור-יורק.

הוא גם משורר, ושיריו פורסמו בכ"תביעת שונים.

פסח של זהב

מבצע פסח
פתוח במוצ"ש 15.4.89 מ-19.30

מבצע הכל זהב
זהב במחירים מדהימים
החל מ-21 ש"ח
לגרם זהב במזומן כולל עיצוב

אבני חן אמיתיות
תכשיטים מרהיבים מאבני-חן
בעיצובים מדהימים
מתנות נהדרות לכל טעם ולכל כיס
החל מ-34 ש"ח במזומן

מבצע יהלומים
תכשיטים משובצים, זהב ויהלומים
20% הנחה
על תשלום במזומן

מבצע תשלומים
אפשרות רכישה בתשלומים באמצעות
כרטיסי אשראי
כל המחירים ללא מע"מ

תכשיטי קרן-אור

רמת גן - אבא הלל 17, טלפון: 03-7518930
טבריה - המידרחוב, טלפון: 06-720362
באר שבע - ההסתדרות 67, טלפון: 057-434698